

Till
Östermalms stadsdelsnämnd,
sammanträde

Uppföljning av Stora Skuggans 4H-gård

4H-gård: Stora Skuggan

Regiform: Ideell förening

Part/verksamhetsbidrag: 4H (Head, Heart, Hand, Health) Stora Skuggan

Inriktning/verksamhet: Öppen verksamhet för barn och unga

Adress: Stora Skuggans 4H-gård, Stora Skuggansväg 40, 115 42
Stockholm

Telefon: 08/ 16 62 06

Hemsida: www.storaskuggans4hgard.se

E-post: annika.hasseludden@hotmail.se

Uppföljningen redovisas av: Verksamhetsansvarig/föreståndare
Annika Jansson och bitr. föreståndare Anna Segerström.

Datum för uppföljningen: 30/10-14

Uppföljning

- **Antal medlemmar 2014**
Ca 600 medlemmar
- **Antal besökare**

4H-gården har ett stort behov av att få extraresurser till vårt stora besökarantal. Flera hundratusen besökare gästar gården exklusive stora arrangemang. Antalet besökare ökar ständigt! Under helgerna strömmar barnfamiljer och ungdomar hit. Inte minst märks det att Norra Djurgårdsstaden byggs.

- **Stora Skuggans öppethållande-**

Klockan 10 – 17 vardagar. Beroende på aktivitet även kvällsöppet! Öppet Helger och vardagar. Stängt under lunch 12-13.

- **Beskriv hur arbetet med barn och ungdomar med funktionsnedsättning har bedrivits och utvecklats under året:**

Det här året har Stora Skuggans 4H-gård även satsat på gamla hantverk samt friluftaktiviteter i naturen. Skolklasser med elever med funktionsnedsättning deltar med olika aktiviteter bl a med att köra häst och vagn, guidning på gården och även praktiskt arbete. De samverkar med särskolegymnasier och tar löpande emot praktikanter från år 3 och 4, bl a St Eriks gymnasium. De samverkar också med fritidshem/korttidstillsyn (KTT) och dagliga verksamheter, både inom och utom kommunen. Fler barn och ungdomar är idag med i avancerad djurskötargrupp och andra verksamheter än tidigare. De innehåller tömkörning med häst, ridning, djurteori, skötsel av alla djur och studiebesök. En omfattande lägerverksamhet bedrivs under alla lov dagar. Då deltar också många barn och ungdomar med funktionshinder, även på övernattning. Under sommaren 2014 bedrevs lägerveckor för barn med synliga och osynliga funktionshinder. Vi har även utvecklat och arbetat pedagogiskt med att stärka ungdomar med funktionshinder att hjälpa till som lite extraledare ibland om man passar för det med djur och barngrupper. Utbildnings och fortbildningsmaterial har utvecklats och arbetats med mer men är inte färdigt alls och måste ständigt utvecklas och ändras.

Ridning för barn och ungdomar med funktionshinder har fortsatt och utvecklats med våra hästar som har specialutbildats för ändamålet. Det är stor efterfrågan på den verksamheten. Personalen har gått ridlärarutbildning avseende funktionsnedsatta samt annan utbildning om olika former av utvecklingsstörning, för att kvalitetssäkra verksamheten. Körning med shetlandspennyn Norris som är extremt snäll har utvecklats där ungdomar med funktionshinder som är

kuskar får köra flera ggr i veckan med personal som sitter bredvid.

- **Hur många barn deltar i den integrerade eftermiddagsverksamheten enligt LSS/KTT(korttidstillsyn) i jämförelse med år 2013?**

Samtliga 7 platser är tillsatta varav 5 LSS/KTT-platser på heltid, vilket inte är någon förändring att jämföra med 2013 Östermalms sdn har prioritet. Idag deltar två ungdomar från Östermalm och när en plats blir ledig väntar fler på att få komma.

- **Den planerade dagliga verksamheten, har den kommit igång så som tänkt?**

Den dagliga verksamheten är igång sen 2012. Den ingår i LOV;en och finns att ta del av i Jämför service. Den har för närvarande 5 platser som i första hand riktar sig till personer i 25-årsåldern. Förutom gårdens ordinarie verksamhet med skötsel av djur- och naturvård så har deltagarna också arbetsuppgifter i gårdsbutiken och i cafédelen. De jobbar även med marknadsföring av gårdens olika aktiviteter, trädgårdsskötsel, samt matlagning och bakning. 4H-gården har även tagit emot praktikanter från Östermalm med funktionshinder.

- **Vilken lägerverksamhet har ni bedrivit under året? Hur många barn och unga har deltagit? Har också barn och unga med funktionsnedsättning haft möjlighet att delta?**

Gården har bedrivit olika former av lägerverksamhet för barn i olika åldrar samt även för barn som har funktionsnedsättning. Lägerverksamheten består av olika delar inom 4H-gårdens verksamheter. Natur och djurpedagogik, gammalt hantverk samt trädgårdspedagogik. Häst och vagn samt ridning i mindre omfattning. I år var det dagläger v 24 och v 33 Ca 40 barn har deltagit per vecka, varav ca 9 med funktionsnedsättning. Bemanningen har varit 7 – 8 anställd personal och ideella ungdomsledare 4 st, varav vissa med funktionsnedsättning.

- **Hur många praktikanter och prao-elever har ni tagit emot under året och hur många av dessa var unga med funktionsnedsättning?**

Efterfrågan på praktikplats hos oss är mycket stor! Vi prioriterar ungdomar från Östermalm. Gården tar emot många

elever från skolor och andra verksamheter, t ex arbetsförmedlingen, som gärna vill placera praktikanter och prao-elever där, inte minst många med funktionsnedsättning. Under året, liksom tidigare år, har omkring 34 praktikanter i olika åldrar deltagit. Ca 12 av de praktikanterna har varit ungdomar med funktionsnedsättning.

Att verksamheten har utvidgats med funktionshindrade och att 4H-gården är mer känd för dessa grupper beror till absolut största delen på det bidrag som vi fått under de sista åren till dessa specifika ändamål. Anledningen är också att djuren och hästarna är specialutbildade och valts noga ut för att passa verksamheten.

- **Föreningen undervisar i hur livet var förr och om gamla bondgårdstraditioner. Vid hur många tillfällen?**

4H-gården även utvecklat hantverket och ullarbete. Nästan all verksamhet såsom guidning, selning av häst, bondgårdsdagar med skötsel i stallet för skolklasser, barn och ungdomsgrupper, aktiviteter med hantverk, arbete inför marknader mm genomsyras av berättelser och kunskap från förr avseende bondgårdstraditioner. Alla tycker att det är spännande att lyssna och att få smaka på tidstypisk mat, vilket är ett viktigt pedagogisk redskap för att nå ”alla”. Gårdens utrotningshotade lantrasers bevarandearbete har också stor betydelse liksom samarbetar med Skansen. Personalen har gått utbildningar genom Skansen. Så gott som dagligen lär gården ut Om livet förr, och det bokas i förväg.

- **Beskriv ert samarbete med andra samarbetsparter.**

Till mycket stor hjälp och glädje för gården har bidraget från Östermalms stadsdelsnämnd varit under året. Det har bidragit i hög grad till vidareutveckling av 4H-gårdens verksamheter.

Detta år har samarbete utvecklats gällande gamla hantverk speciellt. Fortbildning har skett med hantverkspedagoger specialiserade på ullarbete. Bland annat på Runmarö. Gården samarbetar med ett stort antal organisationer landstingets olika delar, barn och ungdomar med ätstörningar, barn som har cancer och är under behandling. 4H-gården samarbetar med en avdelning på Astrid Lindgrens barnsjukhus. Vidare olika djurparker, skolor som har funktionsnedsatta barn, mediabolag, Studieförbundet, Natur o Djur-pedagogiska utbildningar, samt andra föreningar som t ex kaninavelsförbundet. Samverkan innebär i många fall att den

övergår till samarbete kring vissa prao-elever och praktikanter som är i behov av extra stöd, vilket är resurskrävande.

- **Har gården fler eller färre djur än under 2014? Beskriv varför.**

Driftkostnaden för 4H-gårdens djur är ständigt ett stort problem att hålla lantbruksdjur hästar i Stockholm är dyrt främst för att fodret är dyrt och ska dessutom transporteras. Gården har i dag 2 hästar mer, fler höns och en getabock som är inkörd. En fjällko vid namn Malva är dräktig. En liten griskuling har köpts in som senare ska få kulingar.

Vårt stora bekymmer är att tillstånd för islandshästvindskydd inte godkändes som vi sökt bygglov för, utan däremot ett riktigt stall får byggas och som godkänts i bygglovet.

Problemet är att vindskyddet inte godkändes på grund av att det då skulle ligga i känslig natur. Stallet blir då en högre kostnad för 4H-gården.

Fjällkorna fåren hästarna och getterna utgör ett fantastiskt inslag, både för besökare samt även nyttan i naturvård på Djurgården. I takt med att Norra Djurgårdsstaden byggs och med den anhopning av nya besökare som förväntas komma så krävs det fler djur på 4H-gården för att utjämna trycket och efterfrågan. Den dagliga verksamheten kräver också fler djur. Tidigare har antalet djur varit nödvändigt att minska på gården. Men enligt föreståndaren har stödet från Östermalms stadsdelsnämnd inneburit att antalet djur inte har minskats, i stället har några nya tillkommit, till förmån för väldigt många barn, ungdomar och vuxna. Dessutom så kan bevarandearbetet av utrotningshotade svenska lantraser utvecklas och bibehållas.

- **Vilken del av föreningens verksamhet har utvecklats mest under 2014**

Ledarverksamhet med fortbildning samt byggprojekt som är på gång är de delar som utvecklats mest. Hantverksdelen samt friluftslivsdelen har fått en större plats på 4H-gården.

Ridverksamheten är mest efterfrågad och antalet ridpass har därför utökats. Även körningen med ponny har utvecklats. Fler barn och unga med funktionsnedsättning har fått ta del av verksamheten. Hästarna bidrar till att den dagliga verksamheten och även fritids har vuxit eftersom ridintresset är så stort och inte kan erbjudas på så många andra ställen i staden.

Samarbeten med sjukhus har fortsatt under året och fler funktionsnedsatta har varit med i grupperna. Trycket är hårt på gården men ses positivt då verksamheten är så betydelsefull. Detta kräver dock fler personal som i sin tur förutsätter att goda arbetsvillkor kan uppfyllas. Verksamheten kan inte växa mer än att personal, besökare och inte minst djuren kan tas väl omhand.

Personalen deltar i utbildningar regelbundet, specifikt har kunskaperna om olika funktionsnedsättningar ökat. Vidare har många deltagit i ledarutbildningarna. Marknadsdagar, besök från förskolegrupper och skolor har också ökat, liksom kretsloppbesök från förskolor samt bondgårdsskolor. Gårdsbutiken har utvecklats och är full med varor som bland annat tillverkats på gården. Besökarantalet har ökat generellt, men särskilt under helgerna.

Annexet stugan som ska fungera som extrahus är snart klart. En stor satsning av ideella krafter har gjorts samt även kunniga hantverkare har väglett mot betalning. Några delar fattas såsom tak plåt och el.

- **Vilken verksamhet har inte utvecklats såsom planerat?**

Vi är i ett stort behov av ekonomiska medel för att kunna fortsätta driva 4H-gården i den riktning som vi beskrivit. Verksamheten har utvecklats över förväntan, men liksom tidigare är räcker resurserna ändå inte i alla delar inte till för att utveckla tillgängligheten för barn och unga med funktionsnedsättning, samt vissa utsatta grupper av barn och ungdomar.

Behovet av resurser bland annat till islandshäststall utbildning samt att möta allmänheten är vi i stort behov av!

4H-gårdens förhoppning och starka önskan inför 2015 är att få bidrag såsom tidigare från Östermalms stadsdelsnämnd. De understryker att dessa pengar gör och har gjort otroligt mycket för så många, inte minst för barn och unga med funktionsnedsättning och för barn och unga som lever i socialt utsatta grupper.

- **Antal besökare från Östermalms stadsdelsområde under året:**

- Kretsloppsbesök 92st barn
- Bondgårdsskola 83st barn

- Häst och vagn 350 st barn/ungdomar och vuxna
- Djurskötargrupper 43st barn
- Dagläger sommar, höst, påsk, jul samt sportlov 124 st barn
- Aktiva medlemmar 275 st
- Övernattningsläger Lucia mm 35st barn
- Guidningar 260 st barn/ungdomar
- Evenemang, marknader, vanliga besökare ca. 11 000st
- Daglig verksamhet och korttidstillsyn enligt LSS 9st
- Ridning och körning för barn och ungdomar med funktionsnedsättning 15st
- Hästis 29st barn
- Mini 4H 70 st barn
- Ponnyvarv ca 600 st barn
- Ledare på gården 80st
- Helgskötare och andra ideella 50 st barn/ungdomar och vuxna
- Kurser 40 st barn och ungdomar
- Praktikanter 17 st

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att 4H-gårdens verksamhetsmål att ”bedriva barn- och ungdomsverksamhet där alla kan vara med” överensstämmer väl med de grundläggande villkor som nämnden har fastställt för verksamhetsbidrag till föreningsverksamhet, bl a att ”verksamheten ska aktivera människor vilka av olika anledningar behöver särskilt stöd för att klara ett självständigt och människovärdigt liv”.

Förvaltningen har tagit del av föreningens verksamhet genom besök på gården då föreståndare och bitr föreståndare redogjorde för hur föreningsbidraget från förvaltningen har används under året. Vidare har förvaltningen tagit del av föreningens verksamhetsplan och -berättelse samt årsredovisning i samband med inkommen ansökan om retroaktivt verksamhetsbidrag för 2013, vilka förvaltningen menar är tillfylles. Förvaltningen anser att gårdens verksamhet har utvecklats under året genom att fler aktiviteter har startats, specifikt för barn och unga med funktionsnedsättning där hästarna i hög grad har bidragit. Verksamheten bedrivs med ett stort engagemang och med målsättningen att alla ska kunna ta del av den. Arbetet med att anpassa tillgängligheten för funktionsnedsatta har utvecklats väsentligt, vilket förvaltningen ser som extra värdefullt.

Sammanfattningsvis menar förvaltningen att en neutral arena, som just en 4H-gård är, i hög grad kan bidra till att fylla behovet av bl a närhet, gemenskap och tillit hos många besökare och deltagare. Att ingå och ta del av gårdens olika aktiviteter ser förvaltningen som en möjlighet för många deltagare att minska en egen problematik och därmed öka möj-

ligheten till ett självständigt och värdigt liv.

Stadsdelsförvaltningen menar att verksamhetsbidraget om 275 tkr till 4H-gården Stora Skuggan har förvaltats väl under året.